

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

КАРПАТСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Фізико-технічний факультет
Кафедра фізики та астрономії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Безпека людини в суспільстві та навколишньому середовищі

Рівень вищої освіти – Всі

Освітньо-наукова програма Всі

Освітній рівень третій (освітньо-науковий)

Спеціальність Всі

Галузь знань Всі

Затверджено на засіданні
кафедри фізики та астрономії
Протокол № 1 від “28” серпня 2025 р.

Назва дисципліни	Безпека людини в суспільстві та навколишньому середовищі		
Викладач (-і)	Поплавський Омелян Павлович, канд. фіз.-мат. наук, доцент		
Контактний телефон викладача	0503736438		
E-mail викладача	omelian.poplfvskyi@pnu.edu.ua		
Формат дисципліни	Очний/заочний		
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.		
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/		
Консультації	Згідно розкладу		
2. Анотація до навчальної дисципліни			
Предметом вивчення навчальної дисципліни є система правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів і засобів орієнтована на набуття студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення небезпек, які можуть привести до несприятливих наслідків, а також формування у студентів відповідальності за особисту і колективну безпеку.			
3. Мета та цілі навчальної дисципліни			
Мета: Метою вивчення навчальної дисципліни є забезпечення студентів глибокими сучасними знаннями теоретичних основ безпеки людини в суспільстві, навколишньому середовищі та формування необхідних у майбутній практичній діяльності фахівців умінь і навичок вирішення завдань захисту людей і середовища їх проживання.			
Цілі:			
– опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням вимог щодо забезпечення безпеки середовища;			
– засвоєння положень змістових та процесуальних теорій безпеки середовищ та особливостей їх застосування у практиці;			
– формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийнятної ризику;			
– спонукання студентів до подальшої самоосвіти і самовиховання, розвитку особистісних якостей майбутнього спеціаліста, відповідального ставлення до виконання обов'язків; формування потреби постійно займатися самонавчанням і самовдосконаленням.			
5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		12	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		18	
самостійна робота		60	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс	Нормативний / вибірковий
1	014 Середня освіта	1	Нормативний
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість годин		
	лекції	заняття	сам.робота
Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки людини в суспільстві і навколишньому середовищі .Правові та організаційні основи безпеки.	2	2	4
Тема 2. Природні загрози.	1	1	4
Тема 3. Виробничий травматизм та професійні захворювання.	1	1	6

Тема 4. Пожежна безпека.	1	1	4
Тема 5. Соціально-політичні небезпеки.	1	1	4
Тема 6. Цивільний захист.	1	1	6
Тема 7. Основи фізіології гігієни праці та виробничої санітарії.	1	1	4
Тема 8. Психологічні аспекти підвищення рівня безпеки.		2	4
Тема 9. Забруднення повітря, екологічна безпека.	1	1	6
Тема 10. Освітлення, вібрація, шум.	1	1	4
Тема 11. Електробезпека. Електромагнітне і іонізуюче випромінювання.	1	2	4
Тема 12. Формування безпечного середовища.	1	2	4
Тема 13. Надання домедичної допомоги.		2	6
	12	18	60

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни

Рейтинговий показник	Оцінка ECTS	Оцінка у національній шкалі	
		Екзамен, диф. залік, курс роб. (проект), практика	Залік
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано
82-89	B (добре)	Добре	
75-81	C (добре)		
64-74	D (задовільно)	Задовільно	
60-63	E (задовільно)		
35-59	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	Незадовільно	Незараховано
1-34	F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням		

Вимоги до письмових робіт

Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі d-learn, та проектних робіт.
Терміни написання: денна форма – на парі, заочна форма – за 10 днів до сесії.

Практичні заняття

50 балів

Умови допуску до підсумкового контролю

Умовами допуску до підсумкового контролю є рейтинг 25 балів впродовж семінарських занять (письмові роботи, усні відповіді)

Підсумковий контроль

Форма контролю: залік
Форма здачі: тестовий контроль (50 балів)

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність

Загальні морально-етичні принципи та правила поведінки осіб, що навчаються та працюють в університеті визначаються Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя

	<p>Стефаника.</p> <p>Внутрішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості освітнього процесу визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Діяти відповідно до Положення про розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/polozhennia-pro-OOP.pdf</p>
Додаткові бали	<p>Студент може отримати додаткові бали згідно Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
Неформальна освіта	<p>Визнання результатів неформальної освіти відбувається згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p>

8. Рекомендована література

1. В.І.Кошель.О.П.Поплавський. Основи охорони праці: Навчальний посібник. – Івано-Франківсь.: 2014. – 227 с.
2. Васійчук В.О., Гончарук В.Є. та ін. Основи цивільного захисту: Навчальний посібник. Львів, 2010. – 384 с.
3. Джигирей В.С., Жидецький В.Ц. Безпека життєдіяльності: Навч. посібник. - Львів.: Афіша, 2000. - 256с.
4. Желібо Є.П., Заверуха Н.М., Зацарний Н.М. Безпека життєдіяльності: Навч. посібник. - К.: Каравела, Л.: Новий світ-2000,2002. - 328с.
5. Запорожець О.І., Халмуратов В.І., Применко В.І. Безпека життєдіяльності: Підручник. - К.: Центр учбової літератури, 2013. - 448с.
6. Козяр М.М., Щедрий Я.І., Станіславчук О.В. Основи охорони праці, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту населення: Навч. посіб. -К.: Кондор, 2012. -458с.
7. Лапін В.М. Безпека життєдіяльності людини: Навч. посіб. - Л., 2001. - 186с.
8. Панкратов О.М. Безпека життєдіяльності людини у надзвичайних ситуаціях: Навч. посіб. - К.: КНЕУ, 2005. - 232с.
9. Пістун І.П. Безпека життєдіяльності. - Суми.: Універ. Книга, 2000.

10. Пістун І.П., Кіт Ю.В. Безпека життєдіяльності. Практичні заняття. - Львів.: Афіша, 2000. - 239с.
11. 10.Ткачук К.Н., Халімовський М.О., Зацарний В.В. та ін. Основи охорони праці: Підручник. - 2-вид. допов. і перероб. - К.: Основа, 2006. - 444с.
12. Катренко Л.А., Пістун І.П. Охорона праці в галузі освіти.: Підручник. -Суми.: Університетська книга, 2005.

Допоміжна

1. Заплатинський В.М. Полі мовний тлумачний словник з безпеки: Підручник. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 120с
2. Іванова І.В.Заплатинський В.М., Гвозд'їй С.П. «Безпека життєдіяльності» навчально-контролюючі тести. -К.: «Саміт-книга», 2005. - 148с.
3. Охорона праці (Законодавство. Організація роботи): Навч. посіб./За заг. Ред.. І.П. Пістуна. - Львів: Тріада плюс, 2010. - 648с.
4. Охорона праці (практикум): Навч. посіб. / За заг. Ред.. І.П.Пістуна. - Львів.: Тріада плюс, 2011. - 436с. 5. Надзвичайні ситуації. Основи законодавства України. - К., 1998. - 544с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.mns.gov.ua> - офіційний сайт Державної служби з надзвичайних ситуацій.
2. <http://www.mon.gov.ua> - офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.
3. <http://www.nau.ua> - інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ).

Викладач:

канд. фіз.-мат. наук,
доцент кафедри фізики та астрономії

Омелян Поплавський